

Smetáček, Václav PhDr., dirigent, hobojista, sbormistr a muzikolog, narozen 30. 9. 1906 v Brně, zemřel 18. 2. 1986 v Praze.

Syn právníka a amatérského hudebníka JUDr. Rudolfa Smetáčka. Na Pražské konzervatoři studoval hru hoboj, skladbu a dirigování. Současně na FF UK hudební vědu, estetiku a filosofii.

V roce 1928 založil a až do ukončení jeho činnosti v roce 1956 vedl Pražské dechové kvinteto. 1930–1931 působil v České filharmonii jako zástupce I. hobojisty, 1931–33 jako I. hobojista.

V roce 1931 (5.–7.) hrál v orchestru Národního I. hoboj.

Ve třicátých letech patřil k předním českým hobojistům a komorním hráčům.

1934–1943 byl postupně tajemníkem hudebního odboru, přednostou gramofonového oddělení a dirigentem v Československém rozhlasu v Praze.

Od října 1943 do května 1945 byl dirigentem a šéfem filmového orchestru (FISYO).

1934–1939 byl zástupcem sbormistra Jaromíra Herleho v Pražském Hlaholu, 1940–1946 sbormistrem.

V roce 1942 se stal šéfdirigentem Symfonického orchestru FOK, uměleckým ředitelem a šéfdirigentem byl do roku 1961, šéfdirigentem do března 1972 a spolupracoval s FOK jako hostující dirigent až do své smrti.

Orchestr FOK početně rozšířil, doplnil kvalitními instrumentalisty a jak v dramaturgii, tak v interpretaci s ním dosáhl významných výsledků. Od roku 1947 patří k nejvýznamnějším českým orchestrálním tělesům. Dramaturgie abonentních koncertů FOK zahrnovala vrcholná díla české i světové symfonické literatury a soustavně představovala také díla soudobých českých autorů. (Mnohá z nich Smetáček prosazoval později také v cizině). Doprovázel čelné české i zahraniční sólisty a k hostování ve FOK zval dirigenty československé i mnohé zahraniční.

V sezóně 1959/60 byl dirigentem a uměleckým ředitelem Městského symfonického orchestru v Berlíně (nyní Konzerthausorchester Berlin).

Pohostinsky řídil mezi lety 1938–1983 téměř 100 různých zahraničních orchestrálních těles na všech kontinentech.

Z operních děl dirigoval Smetanovu Prodanou nevěstu a Verdiho Rigoletta na Islandu, Janáčka Z mrtvého domu v Teatro La Scala. V Teatro Colón v Buenos Aires Musorgského Borise Godunova, Bartóka Modrovousův hrad a Podivuhodného Mandarina, Janáčkovu Káfu Kabanovou a Šostakovičovu Katerinu Izmailovou.

Smetáčkovo dirigentské umění se vyznačovalo na jedné straně velkou pohotovostí a ekonomičností práce s orchestrem, na straně druhé pak smyslem pro slohové odlišení interpretovaných skladeb. Doma i v zahraničí byl oceňován jeho široký repertoár i jeho všestrannost, která mu dovolila provádět jak díla symfonická, tak operní a vokálně-symfonická.

Na gramofonové desky nahrál rozsáhlý a žánrově pestrý repertoár téměř výlučně pro firmu Supraphon. Mezi jeho nejvýznamnější nahrávky patří kompletní řada *pěti klavírních koncertů* Ludwiga van Beethovena s Janem Panenkou, první československá digitální nahrávka *Mé vlasti* Bedřicha Smetany, trilogie *Trionfi* Carl Orffa a Dvořákova vokálně-instrumentální díla *Svatá Ludmila*, *Stabat Mater* a *Te Deum*.

Vlastní kompozici se Václav Smetáček věnoval jen okrajově. Řadu skladeb však zručně instrumentoval nebo zaranžoval.

Od roku 1945 vyučoval na Pražské konzervatoři hru na hoboj a předmět „komorní dechová souhra“, od roku 1946 na AMU „komorní dechovou interpretaci“ a od roku 1952 „řízení orchestru“.

Vydal několik instruktivních publikací hry pro hoboj a řadu statí a studií muzikologické povahy.

Jeho práce byla oceněna řadou vyznamenání: 1957 polský Důstojnický kříž Polonia Restituta, 1968 medaile Za zásluhy o hlavní město Prahu, 1976 titul Národní umělec. Za nahrávky: Zlatá deska Supraphonu za snímek suity *Cyrano* z *Bergeraku* J. B. Foerstra a Platinová deska Supraphonu za nahrávku *Vánoční mše* J. J. Ryby. Série Musica Antiqua Bohemica, na níž se podílel, získala cenu Gran Prix Charles Cros (1961) a nahrávka Smetanovy *Mé vlasti* s Českou filharmonií Golden CV Prize Nippon Columbia (1984).

Zdroj: Český hudební slovník osob a institucí, heslo: Václav Smetáček, autor: PhDr. Petar Zapletal